

מה יכולתו של הטיל הינמי. הרקולס?

מחיר-ציורו הכולל של גודר טילי "ניקא" "הר-קולס" הוא 19.4 מיליון דולר — סכום "הנראה כנמוך במידה בלתי-רגילה". כלולים בכך 6.8 מיליון דולר לציוד-קרקע, 8.6 מיליון — לטי-לים, ו-4 מיליון — לרכישת הקרקע ולהקמת בנינים שונים.

"הרקולס" זה — אפשר לומר כי צמח מתוך ה"איאקס" שקדם לו, ורבים מחלקיו ואביזריו של הלו נשארו ברישיוש גם לגביו, ואילו בשביל הטיל החדש-שבחדיש "ניקא" "איאקס", העומד בפיתוחו ואשר נועד לשמש כטיל נגד-טיילים — יתרום ה"הרקולס" עצמו למעלה מ-60 אחוז מן החלקים והמרכיבים השונים אשר יכ-לול הלו. בעובדה זו רואים אנשי פיתוח-הטילים של הצבא ראייה לכך כי אמנם מקיימים הם בפועל את סיסמתם: "ליצר תמיד משהו שיש בו כבר כדי להביא תועלת — ושאפשר יהיה לשפרו ולשכללו" והרי זו סיסמה אשר נוסחה על-ידם במקצת גם כ"סיכת-דקירה" כלפי חיל-האוויר — אשר כלפיו טוענים הם כי הלו נתפס לפיתוח טיפוס-טילים התופסים את-המרווח, ואינם מהווים שלבי-עליה הדרגים וטבעיים בהי-שגים ובמשימות, ובמידה שאינם מצליחים — כמוהם כגרוטאות.

- בפולמוס-התעמולתי המתנהל בין צבא-ארה"ב לבין חיל-האוויר האמריקאי, בו נוטים דובריו של כל צד לזלזל בערך חימושו והישגיו של הזולת, ראה את עצמו הצבא נאלץ, בסוף 1958, לצאת בסנגוריה על הטיל הנגד-מטוסי החדש שלו "ניקא" "הרקולס" (שבא לדעת את מקומו של ה"גלגול" הקודם, והמושלט-פחות, את ה"ניקא" "איאקס"). אגב סנגוריה זו מתבררת לנו תמונת-טיבו של טיל זה, והרי הנקודות העיקריות שבה.
- במבחינה-ירי של ה"הרקולס", למעלה מ-190 מספרים (ונכללו במספר זה אף ניסויי-ירי שב-שלב פיתוחו של הטיל — אשר בהם, כמובן, אחוז הא-הצלחות היה בודאי גבוה-במיוחד), הושג בממוצע האחוז של 65-למאה של יריות בהצלחה.
- מאז הוכנס הטיל (ביוני 1958) לשימוש מבצעי, ועד לראשית אוקטובר, נורו טילי "הרקולס" 27 פעמים — וב-23 מקרים פגעו בהצלחה במטרי-חיהם הטסות-במהירות. לפיכך זכה "הרקולס" ל"מכנה-של-מהימנות" ברמה של 85 אחוז — וזאת ב"תקופת שכלול-הנוסף" הנמשכת עדיין אף כשהטיל מופק כבר ביצור-רחב. 6 מתוך 23 הפגיעות המוצלחות הושגו ע"י יחידות נ.מ. הנמצאות בשירות-תקי, במהלכו של "מבחן-שדה" — ואין מקום לדבר כאן על "תנאים וסי-דורים מיוחדים".

ועוד על ה"הרקולס"

להגנה-אווירית מאשר להגנת-נקודות להבדיל מ-"ניקא" על שני גלגוליה.

בתשובה להערות האומרות כי אין תכלית ב-"הרקולס" כנגד מטוסים מנמיכי-טוס:

"הרקולס" הוכיח יכולתו להשמיד מטרות אף בג-בהים של פחות מ-1000 רגל. שום זין מושתת-קרקע שנועד להגנה-אווירית לא הוכיח כזאת — פרט להוקי "פרס", טילו המצוין של הצבא, שהשמיד מטרות בגבהים של פחות אפילו ממאה רגל (ואשר נועד במיוחד לפעולה נגד אווירונים מנמיכי-טוס, כהשלמה למערכת טיל-ניקא" — המערך). ושוב — הרקולס מסוגל לפעול נגד מטרות בגבהים נמוכים-בהרבה

והרי עוד "עובדות מחכימות" אשר דוברי צבא-ארה"ב מעלים בתשובה להשמצות המור-פצות (כפי שהם טוענים) ע"י חוגי חיל-האוויר: — בתשובה לטענה כי אין ביכולת "הרקולס" לטפל במטוס-הסילון הרוסי החדש המצטיין במהירותו: "אין כיום בעולם מטוס שיוכל לעוף מעל לרום של 100.000 הרגל, שהוא תחום-היכולת של "הרקולס" (שכן התקרף של הטילים כיום טרם עלתה על 80.000); ולא זו בלבד אלא שהרום של "הרקולס" עולה ב-50%, בערך, על זה של בומארק, טילו הנגד-מטוסי בעל-הכנף של חיל-האוויר — אשר יכנס כנראה בקרוב לשירות, ואשר סבורים כי נועד, בדרך-כלל, יותר

מאשר, בומארק' — ויש לזכור כי אין לחיל-האוויר זין ברומה להוק', וכנראה שאינו מתכנן לפתח זין כגון דא".

★

בשלהי 1958, כמפגן למידת-ניידותו של הטיל-המונחה הנגד-מטוסי של צבא ארה"ב

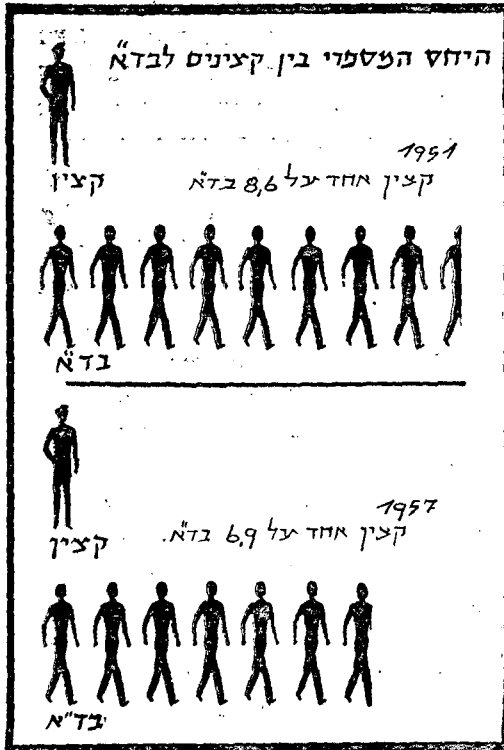
"הרקולס" — הוטס הטיל ממדינת טאקסאס אל מדינת פלורידה (במטוס "גלובמאסטר" הענקי של חיל-האוויר). התכלית היתה לכוון אורה להביא את הטיל לפלורידה לצורך בחניי ירי; אך הדגש היה, כמובן, ביכולת העברה מהירה של סוללות "הרקולס" אל מקומות מרוחקים, בהם תידרשנה לפתע.

טיל נגד-טנקי צרפתי לצבא ארה"ב

קליעים-מונחים, שכל תכליתו היתה פעולה נגד טנקים, החלטה הצבא האמריקאי, שנתפרסמה לפני זמן קצר בעתונות, להזמין לחימושו (ולא רק לדוגמה מחקרית, כפי שכבר הזמין בעבר) את טילי SS-10 הצרפתיים הנה על-כן רבת-משמעות, וכנראה שהיא מסמלת, בין השאר, גם האחדה מרחיקה-לכת של מערכת-הזין הנגד-טנקית לסוחים בינוניים או ארו-כיים של כוחות "נאט"ו החונים באירופה; שכן הצבא הגרמני כבר הנהיג, מזה שנתיים או שלוש, את הטיל הצרפתי הנ"ל בחימושו.

מזה שלוש-ארבע שנים עסק צבא ארה"ב בפיתוח אינטנסיבי של טילים (קצרי-טווח יחסית) שנועדו לפעולה נגד-טנקית, או שעשויים היו למלא, בצד תפקידים אחרים, גם משימות נגד-טנקיות. לפני זמן מה נתעורר ספק האם ישאר במערך-הטילים של הצבא הטיל "לאקרוס", אשר במסיבות ידועות אפשר היה להשתמש בו גם נגד כוחות-שריון. עתה חל כנראה מפנה יסודי לגבי הטיל "דאָרט" (פרטים רבים עליו ניתנו בשעתו בחובר' ק"ט של "מערכות", במא' מרים, ציפורים — וסכנה בכנפיהם" וכן "טנקי

מה פשר שינוי זה?

בכוחות-המוזונים של ארה"ב הלך והשתנה בשנים האחרונות היחס המספרי בין קצינים ובד"א: מקצין אחד על 8,6 טוראים ומש"קים ב-1951 ועד לאחד על 9,6 בלבד ב-1957.

עובדה זו הביאה את ועדת ההקצבות של הקונגרס האמריקאי לידי פניה אל השרותים-המוזונים בדרי' שה, כי ינמיכו יחס זה ויורידוהו ל"רמה שתהיה מציאותית יותר".

אופיו הכללי של סיכום זה, המכליל יחד את הצבא, הצי וחיל-האוויר, מכביד על הבהרת הסיבות לגידול זה באחוז הקצינים.

האם שינוי זה גובע מגידול חלקו של חיל-האוויר בהרכב הכוחות-המוזונים? או שמא לפנינו תופעה שמקורה באורח החימה החדש, כפי שהוא משתקף גם בצבא היבשה? ואולי אין כאן — לפחות כאחת הסיבות — אלא תהליך "פארקינסוני" מובהק (ראה הסקירה "חוק פארקינסון" שבחוברת זו)?

על כל פנים, במידה שחזיונות אלה — או מקצתם — אינם מיוחדים לצבא האמריקאי בלבד, עשויות להיות מענינות מאד התוצאות של ניתוח תהליכים דומים גם בכוחותיהן המוזונים של ארצות אחרות.